

Een linkse lente midden in de winternacht

Column

SHEILA SITALSING

Het was mei 2019, de verkiezingen voor het Europees Parlement stonden voor de deur, en er was een probleem met de Stemwijzer. GroenLinks en de PvdA bleken over alle dertig Europa-stellingen die de doellende kiezers moesten helpen bij het maken van hun keuze (over Griekse leningen, bootvluchtelingen, wel/geen Nexit, dat soort kwesties) hetzelfde te denken.

Nu moet je bij ons wel vaker met een vergrootglas zoeken naar markante verschillen tussen politieke partijen. Van Hans Wansink, die lang politiek commentator van deze krant is geweest, leerde ik de wijsheid dat verkiezingsstrijd in Nederland neerkomt op het maximaal vergroten van minimale verschillen.

Maar hier viel niets meer uit te vergroten. (Het kwam overigens goed, of nou ja, de Stemwijzer werd gered. Er kwamen andere stellingen waar meer verschil van inzicht over was.)

Over heel veel dingen waren ze het dan misschien wel min of meer eens bij PvdA en GroenLinks, op één punt waren ze consequent wispelturig: of die gelijkenis tot een verbond moest leiden. De lange geschiedenis van aanzetten tot een links blok is bezaaid met half opgedronken kopjes koffie, feestjes die geen moment echt gezellig wilden worden, dichtgeslagen deuren die daarna toch weer op een kier gingen, stembusakkoorden die bij nader inzien geen akkoord bleken en blijde aankondigingen van linkse verbintenissen die 'harder nodig zijn dan ooit, voorbij het eigen gelijk, over de eigen schaduw, juist nu, tijd voor rechtvaardigheid' etcetera. Daarna was het gewoon weer ieder voor z'n eigen.

Het was dus makkelijk schamperen toen Jesse Klaver en Lilianne Ploumen maandagmiddag hun progressieve oppositieakkoord presenteerden. Dat het meer van het eerdere mislukte zelfde is. Dat de sociaaldemocratie c.q. het groene gedachtengoed wordt verkwanseld. Dat de partijen té verschillende geschiedenissen hebben en uit té verschillende bronnen putten. Dat het een keuze uit armoede is. Dat ze als dit nou

vóór de verkiezingen hadden gedaan vast meer zetels hadden gehaald. Dat deze samenwerking net-niet-niks is, omdat het géén fusie is, omdat het ieder voor zich is in de aankomende gemeenteraadsverkiezingen. Dat het beter ware geweest als er een écht links blok was gevormd voor radicale politiek, met de SP, met de Dieren, met Bij1.

Het is het gemonkel van de klagers.

Terwijl het belangrijkste aan dit akkoord is: dat het er is. Dat het een aanstekelijk vergezicht biedt. Dat het meer is dan luchtfietserij: de aankomende nieuwe/oude coalitie is in de Eerste Kamer afhankelijk van het nieuwe progressieve blok. Dat twee partijleiders hun ego ondergeschikt hebben gemaakt aan het grotere geheel – van Ploumen weten we dat ze jaren geleden al, als afzwaaiend partijvoorzitter, vurig hoopte 'op een progressieve lente in ons land'. Dat dit een lichtpunt is in een woestenij van elkaar bekampende fracties en facties in de Tweede Kamer. Dat het Ploumen-Klaververbond inmiddels de langstdurende en consequentst volgehouden linkse samenwerking is uit de bloedige geschiedenis van linkse samenwerkingen. Dat politieke fusies zó beginnen – zie de ChristenUnie, zie het CDA: met voorzichtig samenwerken in de Tweede Kamer.

Dat het even lente leek midden in de winternacht.
